

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: י"ז תמוז, תשע"א 19/07/2011

סומן: כ-10-8040

לכבוד

ד"ר יובל שטייניץ

שר האוצר

מר איל גבאי

מנכ"ל משרד ראש הממשלה

מר דוד זקן

המפקח על הבנקים

ד"ר אודי ניסן

הממונה על התקציבים במשרד האוצר

פרופ' יוג'ין קנדל

ראש המועצה הלאומית לכלכלה

פרופ' דיוויד גילה

הממונה על ההגבלים העסקיים

מר חיים שני

מנכ"ל משרד האוצר

פרופ' שמואל האוזר

יו"ר הרשות לניירות ערך

עו"ד אבי ליכט

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה

פרופ' עודד שריג

הממונה על שוק ההון במשרד האוצר

ד"ר קרנית פלוג

המשנה לנגיד בנק ישראל

נכבדיי,

הפרדה מוחלטת בין ההחזקות הצולבות במשק

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: התנועה) הריני לפנות אליכם כדלקמן:

מכתבנו זה נוגע ללב ליבה של פעילות הוועדה להגברת התחרותיות במשק ונותן דוגמא בולטת וממשית מימים אלו, לבעיית ההחזקות הצולבות הפיננסיות והריאליות במשק. עניינו של מכתב זה הוא בעסקה בה בנק הפועלים, שבשליטת שרי אריסון, עתיד להשקיע בחברת נורסטאר, חברה ציבורית בעלת נכסים ריאליים, ויהפוך, כנראה, לבעל שליטה בחברה. העסקה ממחישה בצורה ברורה וחד משמעית כי כל עוד ניתנת בידם של בעלי השליטה האפשרות החוקית להחזקות צולבות מעין אלה, האינטרס של השאת רווחי הציבור אינו נשקל במידה הנדרשת והאינטרס העסקי הצר של בעלי ההחזקות הצולבות זוכה באופן חוקי לכחורה לא ראויה.

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

עסקה זו הינה אחת מיני רבות, הפוגעות באינטרס הציבורי, ללא כל יכולת בקרה אפקטיבית מצד הגורמים הרגולטוריים. עסקה זו רק מחזקת שוב את עמדת התנועה כפי שהוצגה בפניכם, לפיה, מחובתה של הוועדה וחבריה לפעול בצורה נחרצת לניתוק חד מלא ומוחלט של החזקות הצולבות הפיננסיות והריאליות, שאינן מותרות מקום למניפולציות מסוג כזה או אחר. הדבר נדרש כדי להבטיח את הממשק הראוי בין אינטרס בעלי השליטה לאינטרס הציבור.

1. בהמשך לנייר העמדה שהוצג על ידנו בפני הוועדה להגברת התחרותיות במשק והשימוע שנערך לאחריו, רצינו להסב את תשומת ליבכם לדוגמא קונקרטי, המעידה על הבעייתיות ברגולציה הקיימת היום, המאפשרת את קיום החזקות הצולבות בנכסים פיננסיים וריאליים.

2. מפרסומים באמצעי התקשורת עולה כי, בנק הפועלים, שבשליטת שרי אריסון, ישקיע בחברה הציבורית נורסטאר כ-95.4 מיליון שקל, תמורת הקצאת מניות שיהוו 4.88% מהון החברה, עם אופציה שממושה יעלה את הבנק להחזקה של 9.73% ויהפוך אותו, כנראה, לבעל שליטה בחברה.

3. במקביל לעסקה זו, לפי הפרסומים, בני הזוג ברוניצקי, בעלי השליטה בחברת אורמת תעשיות, חברת בת של נורסטאר, על רקע סכסוך על השליטה באורמת תעשיות בינם לבין חיים כצמן, בעל השליטה בחברת נורסטאר, רכשו מניות אורמת תעשיות בהיקף של 600 מיליון שקלים, במימון של בנק הפועלים.

4. אולם, לפי הפרסומים, בני הזוג ברוניצקי מתקשים לעמוד בהלוואה מהבנק, ולכן החלו לנהל מו"מ למכירת חלק ממניותיהם באורמת תעשיות לידי שיכון ובנוי שבשליטתה של שרי אריסון, בעלת השליטה בבנק הפועלים.

5. נראה כי, לכל מארג העסקאות שתואר לעיל, אין מטרה כלכלית המשרתת את האינטרס של הציבור, שכספו מושקע בחברות הציבוריות, אלא שכל מטרתן לשרת את האינטרס העסקי והצר של בעלי השליטה בחברות השונות.

6. עם זאת, אין לבוא בטענות אל בעלי השליטה, שכן, פעולותיהם הן רציונאליות וחוקיות לחלוטין, וזאת לאור העובדה שהרגולציה הקיימת מאפשרת לבעלי השליטה להחזיק בהחזקה צולבת החזקות ריאליות ופיננסיות.

7. בכתבה שפורסמה היום, 19.7.2011, בעיתון "גלובס", מאת עירן פאר, בכותרת "גילוי עריות פיננסי", מתואר כיצד כל צד במארג העסקאות הסבוך עושה את הצעד הנכון עבורו מתוך

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 • هاتف: 02-5000073 • فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

שיקול רציונאלי: יחברת שיכון ובנוי מנסה להגדיל את החזקותיה בתחום האנרגיה הירוקה, דרך אורמת, הפועלים רק רוצה השקעה טובה, והברוניצקים לווים מבנק הבית שלהם. אבל כשהכל מתערבב ביחד, כבר לא ברור מי נגד מי ומה האינטרסים של כל צד".

8. העסקה המתוארת ממחישה בצורה ברורה וחד משמעית כי כל עוד ניתנת בידם של בעלי השליטה האפשרות החוקית להחזקות צולבות מעין אלה, האינטרס של השאת רווחי הציבור אינו נשקל במידה הנדרשת והאינטרס העסקי הצר של בעלי החזקות הצולבות זוכה בצורה חוקית לבכורה לא ראויה.

9. עסקה זו הינה אחת מיני רבות, הפוגעות באינטרס הציבורי, ללא כל יכולת בקרה אפקטיבית מצד הגורמים הרגולטוריים. עסקה זו רק מחזקת שוב את עמדת התנועה כפי שהוצגה בפניכם, לפיה, מחובתה של הוועדה וחבריה לפעול בצורה נחרצת לניתוק חד מלא ומוחלט של החזקות הצולבות הפיננסיות והריאליות, שאינו מותר מקום למניפולציות מסוג כזה או אחר. הדבר נדרש כדי להבטיח את הממשק הראוי בין אינטרס בעלי השליטה לאינטרס הציבור.

10. לתגובתכם המהירה, נודה.

בכבוד רב,

ענבל גולני

המחלקה לכלכלה ומחקר

נילי אבן-חן, עו"ד
מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר